

LBRIS

We know
books

JOHN LE CARRÉ

**GENUL NOSTRU
DE TRĂDĂTOR**

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

editura rao

LIBRIS

We know

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LE CARRÉ, JOHN

Genul nostru de trădător / John le Carré; trad.: Gabriel Stoian. –

București: Editura RAO, 2011

ISBN 978-606-609-098-8

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111-31=135.1

Editura RAO
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

JOHN LE CARRÉ
Our Kind of Traitor
© David Cornwell, 2010
Toate drepturile rezervate

© Editura RAO, 2010
pentru versiunea în limba română

2011

ISBN 978-606-609-098-8

În amintirea lui Simon Channing Williams,
regizor, magician, om de onoare.

La ora șapte, pe insula Antigua, într-o dimineață tipică pentru Caraibe, un anume Peregrine Makepiece, cunoscut și sub numele de Perry, atlet amator polivalent, cu un aer distins, care fusese până de curând profesor îndrumător de literatură engleză la un renumit colegiu de la Oxford, a jucat trei seturi de tenis cu un bărbat de origine rusă, cu ochi căprui, chel, musculos și cu spatele țeapăn, având o ținută cât se poate de demnă și trecut de cincizeci și cinci de ani, pe nume Dima. Desfășurarea acestei partide a devenit imediat subiect de examinare amănunțită pentru agenții britanici deciși să contracarez orice zburdălnicie a destinului. Cu toate acestea, evenimentele care conduseseră la respectivul meci de tenis nu aruncau nici o umbră asupra reputației lui Perry.

A treizecea aniversare, care avusese loc în urmă cu trei luni, declanșase în sinea lui un fenomen transformator care, de un an sau mai bine, se pregătea fără ca el să-și dea seama de asta. Așezat și ținându-și capul între mâini la ora opt dimineața, în apartamentul său modest din Oxford, după o alergare de unsprezece kilometri care nu reușise nicidecum să-i alunge sentimentul de nenorocire, el își cercetase sufletul ca să afle ce-i adusese prima treime a vieții lui naturale, în afară de o scuză ca să nu se avânte în lumea ce se găsea dincolo de turlele visătoare ale bisericilor orașului.

De ce?

Pentru orice persoană din afară, viața lui de până atunci constituise o exemplificare a succesului universitar. Fiu al unor profesori de

școală secundară, frecventează învățământul de stat, după care sosește la Oxford de la London University, încărcat de onoruri universitare, și ocupă timp de trei ani un post pe care i-l acordă un colegiu extrem de vechi, bogat, unde realizările contează. Numele lui de botez, în mod tradițional un apanaj al claselor avute din Anglia, provine de la un pastor metodist care a înflăcărat masele din secolul al XIX-lea, pe numele său Arthur Peregrine din Huddersfield.

În perioadele dintre semestre, când nu predă, se face remarcat ca alergător de cros și ca sportiv. În serile libere, dă o mână de ajutor la un club de tineret. În vacanțe, cucerește vârfuri dificile, incluse în lista celor mai periculoase ascensiuni. Însă când colegiul îi oferă un post de titular – ori, potrivit modului său acrit de a gândi, temnița pe viață –, el se sustrage.

Din nou: de ce?

În ultimul semestru ținuse o serie de prelegeri despre George Orwell sub titlul: „O Mare Britanie sufocată?”, iar retorica proprie îl alarmase. Orwell ar fi crezut oare că era posibil ca aceleași voci ghiftuite care îl hăituiseră în anii 1930 ai secolului trecut, aceeași incompetență paralizantă, dependența de războaiele desfășurate pe tărâmurile străine și dorințele secrete de a face noi cuceriri să-și mai găsească locul în 2009?

Neprimind nici un răspuns de la studenții care-l priveau cu fețe lipsite de expresie, îl dăduse chiar el, pentru sine: *nu*, Orwell cu siguranță *nu* ar fi crezut așa ceva. Ori, dacă ar fi nutrit o asemenea convingere, ar fi ieșit în stradă. Ar fi spart o sumedenie de ferestre.

Era un subiect pe care îl dezbătuse necruțător cu Gail, prietena lui de multă vreme, atunci când stăteau întinși în patul ei după ce-i sărbătoriseră ziua de naștere cu o cină în apartamentul din Primrose Hill pe care îl moștenise parțial de la tatăl ei, altfel sărac lipit.

– Nu-mi plac profesorii gomoși și nu vreau să devin și eu unul. Nu-mi place viața universitară, și dacă nu aș mai fi silit să port roba aceea nesuferită m-aș simți din nou un om liber, spusese el cu năduf spre părul blond-castaniu care i se revărsase frumos pe umăr.

La care nu primise alt răspuns decât un tors înțelegător.

– Să tot vorbești la nesfârșit despre Byron, Keats și Wordsworth unei adunături de studenți a căror ambiție supremă este să ia diploma, să se culce cu cineva și să se îmbogățească? Am făcut-o. Am trecut prin asta. Ducă-se naibii.

Și, ridicând miza:

– Cred că singurul lucru care m-ar ține cu adevărat în țara asta ar fi o revoluție.

Iar Gail, o sclipitoare avocată în ascensiune, binecuvântată cu frumusețe și cu o limbă ascuțită – câteodată prea tăioasă pentru a-i aduce vreun avantaj, lucru valabil și pentru Perry –, îl asigurase că nici o revoluție nu ar fi fost perfectă fără participarea lui.

De facto, amândoi erau orfani. Dacă regretații părinți ai lui Perry animaseră elevata mișcare de abținere socialistă creștină, ai lui Gail erau exact contrariul. Tatăl ei, un actor simpatic și nu prea talentat, murise prematur din cauza consumului de alcool, a celor șaiszeci de țigarete fumate zilnic și a unei patimi nepotrivite pentru soția lui plină de toane. Mama ei, actriță, dar mai puțin simpatică, dispăruse din casa părintească atunci când Gail avea treisprezece ani și se spunea că ducea o viață simplă pe Costa Brava împreună cu un cameraman secund.

Reacția inițială a lui Perry la propria-i decizie crucială de a-și scutura praful vieții academice de pe tălpi – irevocabilă, la fel ca toate deciziile sale cruciale – a fost să revină la rădăcinile sale primare. Unicul fiu al lui Alfred și al Dorei avea să facă în așa fel încât să urmeze, pas cu pas, traseul lor uman. Avea să pornească în cariera de profesor exact din punctul unde ei fuseseră siliți să și-o abandoneze pe a lor.

Avea să renunțe la rolul intelectualului celebru, urmând să se înscrie la un curs temeinic de instruire pedagogică, conform imaginii pe care și-o formase despre părinți, și să devină profesor de școală secundară într-una dintre cele mai defavorizate zone ale țării.

Avea să predea materiile prevăzute de programă, și orice sport i s-ar fi încredințat, unor copii care aveau nevoie de el ca de un colac

de salvare, iar asta mai curând pentru împlinirea de sine decât ca o modalitate de a atinge bunăstarea unuia din clasa mijlocie.

Pe Gail nu o alarma atât această perspectivă, cât planurile care o priveau pe ea. În ciuda hotărârii lui Perry de a se afla *în nucleul dur al vieții*, subzistau niște versiuni dizarmonice ale personalității lui, iar Gail le cunoștea bine pe mai toate:

Da, era acel Perry auster care, pasionat de T.E. Lawrence, în vremea studenției de la London University, când îl cunoscuse ea, plecase cu bicicleta spre Franța în vacanță și pedalase până se prăbușise la pământ de epuizare.

Era și Perry aventurierul alpinist, acel Perry care, dacă nu-l mâna dorința arzătoare de victorie, nu era în stare să alerge în vreo cursă ori să ia parte la vreun joc, începând cu rugby în șapte și terminând cu pasarea pachetului de la unul la altul, hârjoană practică împreună cu nepoții și nepoatele lui la vremea Crăciunului.

Mai era însă și Perry răsfățatul, care manifesta propensiuni imprezibile către lux, după care se refugia degrabă în foisorul lui secret. Tocmai această versiune a lui Perry stătea pe terenul de tenis cel mai bun din stațiunea cea mai bună deși lovită de recesiune, din Antigua, în acea dimineață de mai, înainte ca soarele să urce prea sus pe cer pentru o partidă, când rusul Dima se afla de o parte a fileului, și Perry de cealaltă, iar Gail purta costum de baie, o pălărie moale cu borurile late și o rochiță lejeră care nu reușea să o acopere prea mult, în mijlocul unui grup ciudat de spectatori cu ochi inexpressivi, unii îmbrăcați în negru, care păreau să fi făcut un jurământ colectiv să nu zâmbească, să nu vorbească și să nu manifeste nici un interes față de meciul la care erau siliți să asiste.

Fusese o șansă extraordinară, în opinia lui Gail, că planficaseră acea aventură în Caraibe înainte ca Perry să fi luat decizia impulsivă de a-și schimba total viața. Nașterea acelei decizii își avea originea într-un noiembrie întunecat când tatăl lui căzuse victimă aceluiași cancer care-i ucisese mama în urmă cu doi ani, lăsându-l pe tânărul universitar într-o situație de prosperitate modestă. Cum nu ținea la

averea moștenită și nefiind hotărât dacă era cazul să dea totul săracilor, Perry ezitase îndelung, dar, după o campanie de uzură declanșată și întreținută de Gail, amândoi conveniseră să facă o vacanță ieșită din comun, să plece undeva la soare, unde să joace tenis.

Și, după cum s-a dovedit, nici nu se putea să fi planificat mai bine o vacanță, pentru că la data când au început-o, se confruntau cu niște decizii mult mai mari:

Ce trebuia Perry să facă din viața lui, și era cazul să pornească pe acest nou drum împreună?

Trebuia ca Gail să renunțe la avocatură și să pășească orbește pe cărâmul de dincolo de azur cu el, sau să-și continue cariera meteorică la Londra?

Ori era momentul să admită că nu avea o carieră mai meteorică decât majoritatea avocaților tineri, și, prin urmare, era bine să rămână însărcinată, lucru asupra căruia Perry insista mereu?

Iar dacă Gail, fie din răutate, fie din dorința de autoapărare, avea obiceiul de a transforma întrebările importante în altele mai mărunte, nu încăpea nici o îndoială că amândoi, separat și împreună, se găseau la o răspântie a vieții, când trebuiau să se gândească foarte serios; de aceea, petrecerea unei vacanțe în Antigua părea să le pună la dispoziție decorul ideal în care să reflecteze.

Zborul lor întârziase, iar urmarea a fost că nu s-au cazat la hotel decât după miezul nopții. Ambrose, majordomul ubicuu al stațiunii, i-a condus la bungalow-ul lor. S-au trezit târziu, și până au terminat micul dejun soarele era prea fierbinte pentru a juca tenis. Au înnotat în dreptul unei plaje pe trei sferturi goale, au prânzit în doi la marginea piscinei, au făcut languros dragoste după-amiază, iar la șase seara s-au prezentat la complexul de tenis, odihniți, fericiți și dornici de o partidă.

Văzută de departe, stațiunea nu era decât o mână de căsuțe albe, împrăștiate de-a lungul unei plaje de forma unei potcoave lungi de aproximativ doi kilometri și presărate cu nisip alb ca talcul. Două promontorii stâncoase, acoperite cu vegetație scundă și deasă, îi marcau

extremitățile. Între ele se aflau un recif de corali și un șir de balize fluorescente care să țină departe iahturile cu motor ale eventualilor curioși. Pe terasele săpate în versantul unui deal, se găseau terenurile de tenis întreținute la standard de campionat. Niște trepte chinuite din piatră șerpuiau printre tufișurile înflorite până la poarta de intrare în complexul de tenis profesionist. Imediat ce treceai de acea poartă, pătrundeai în raiul sportului alb, motiv pentru care Perry și Gail aleseră acel loc.

Existau cinci terenuri secundare și unul central. Mingile de competiție se păstrau în niște frigider verzi. Cupele de concurs în casete de sticlă purtau numele campionilor de mai an, iar Mark, proprietarul australian supraponderal, era unul dintre ei.

– Așadar, la ce nivel vă încadrați, dacă-mi permiteți să vă întreb? li se adresase el cu o amabilitate greoaie, observând fără nici un comentariu calitatea rachelor încercate în luptă pe care le avea Perry, șosetele lui groase de culoare albă și pantofii de tenis uzați, dar încă folosibili, precum și decolteul lui Gail.

Pentru doi oameni trecuți de prima tinerețe, dar încă aflați în floarea vârstei, Perry și Gail alcătuiau o pereche surprinzător de atrăgătoare. Natura o înzestrase pe Gail cu picioare și brațe lungi și frumos dăltuite, sâni mici și fermi, un trup suplu, piele de englezoaică, părul blond și fin și un zâmbet capabil să lumineze și cele mai sumbre unghere ale vieții. Perry se prezenta ca un alt soi de englez, fiind înalt și uscățiv și, la prima vedere, deșirat, cu gâtul lung și cu mărul lui Adam proeminent. Mersul îi era stângaci, lăsând impresia că e gata în orice clipă să cadă în nas, și avea urechile depărtate de cap. La școala de stat la care învățase i se acordase porecla de Girafa, asta până când celor îndeajuns de imprudenți ca s-o folosească li se dăduse câte o lecție. Odată cu maturizarea însă, el dobândise – fără să-și dea seama, lucru ce reușea să impresioneze și mai mult – o grație precară, dar imposibil de tăgăduit. Avea un smoc de bucle castanii, fruntea lată, plină de pistru, și ochi mari care, din spatele ochelarilor, îi confereau un aer de uimire angelică.

Cum nu avea încredere că Perry își va prezenta palmaresul, și purtându-se protector față de el ca întotdeauna, Gail a preferat să-și asume sarcina de a răspunde la întrebările profesionistului.

– Perry joacă în grupele de calificare pentru Cupa Reginei și a ajuns o dată chiar la baraj, nu-i așa? De fapt, ai ajuns până la Masters' Cup. Și asta a fost după ce și-a rupt un picior la schi și nu jucase timp de șase luni, a adăugat ea cu mândrie.

– Iar dumneavoastră, doamnă, dacă nu îndrăznesc prea mult? Întrebă profesionistul Mark pe un ton micios, apăsând pe „doamnă” ceva mai mult decât i-ar fi plăcut lui Gail.

– Eu sunt iepurele lui, răspunse ea cu răceală, la care Perry interveni:

– Asta-i de-a dreptul o prostie.

Australianul scoase un sunet de iritare printre dinți, își clătină capul masiv și greu, neștiind ce să mai creadă, și răsfoi paginile murdare ale registrului.

– Mda, am aici o pereche care s-ar putea să vi se potrivească. Sunt de departe prea buni pentru ceilalți turiști, vă spun asta din capul locului. Cinstit să fiu, nici nu am prea multe perechi din care să aleg. Poate că voi patru o să vă dați ceva de furcă unii altora.

Adversarii lor s-au dovedit a fi o pereche de indieni din Mumbai, aflați în luna de miere. Terenul central era ocupat, însă arena numărul unu era liberă. Curând, o mână de gură-cască și jucători de pe alte terenuri s-au apropiat pentru a urmări cvartetul la încălzire: lovituri cursive de pe fund returnate cu eleganță, passing shot-uri după care nu alerga nimeni, câte un smash de la fileu rămas fără replică. Perry și Gail au câștigat tragerea la sorți. Bărbatul i-a oferit primul serviciu partenerei sale, care a făcut dublă greșală, și au pierdut ghemul. A urmat la serviciu mireasa indiană. Jocul a rămas calm.

Abia când a început să servească s-a văzut calitatea jocului prestat de Perry. Prima lovitură a avut înălțime și forță, iar când mingea a căzut, nimeni nu a mai putut face mare lucru. A servit patru ași la rând. Mulțimea s-a îndesit, jucătorii erau tineri și atrăgători, băieții de mingi au descoperit în ei noi puteri, nebănuite. Spre sfârșitul primului set, profesionistul Mark a apărut ca să arunce și el o privire,

a rămas preț de trei ghemuri, apoi, gânditor și încruntat, s-a întors la biroul lui.

După un al doilea set mai lung, scorul era de unu la unu la seturi. În cel de-al treilea s-a ajuns la 4-3, Perry și Gail având avantaj. Dar dacă acum Gail prefera să stea retrasă, Perry era în plin avânt, și meciul a luat sfârșit fără ca perechea de indieni să mai câștige vreun ghem.

Mulțimea s-a dispersat. Cei patru au mai zăbovit ca să schimbe complimente, să stabilească o revanșă, și s-a lansat și o invitație la un pahar pentru acea seară. Care a fost acceptată. Indienii au plecat, lăsându-i pe Perry și pe Gail să-și strângă rachetele de rezervă și puloverele.

În timp ce făceau asta, australianul a apărut la teren, aducând cu sine un bărbat complet chel, cu pieptul uriaș, semeț ca statură și musculos, care avea la încheietură un Rolex de aur cu diamante și purta pantaloni de trening gri, susținuți de o un șnur legat cu fundă în talie.

E ușor de explicat de ce Perry a observat întâi de toate funda din talie și restul amănuntelor după aceea. Tocmai își schimba pantofii de tenis vechi și ponosiți, dar confortabili, cu o pereche de încălțări de plajă cu talpa din sfoară, și când și-a auzit rostit numele era încă aplecat. Drept urmare, și-a ridicat încet gâtul lung, așa cum fac oamenii înalți și supli, și a văzut mai întâi o pereche de espadrile de piele pe niște picioare mici, aproape feminine, ținute depărtate, într-o postură tipică piraților, apoi două pulpe groase, acoperite de pantalonii gri; și, tot urcând, funda șiretului care ținea pantalonii, legată dublu, așa cum se cuvine să fie o asemenea fundă, având în vedere răspunderea considerabilă pe care o poartă.

Deasupra fundei, o bluză din bumbacul cel mai fin acoperea un tors masiv care părea să nu facă deosebirea între stomac și piept, terminându-se cu un guler de model răsăritean care, dacă ar fi fost încheiat, ar fi reprezentat o versiune redusă a unui guler clerical, doar că era de neconceput să poată cuprinde gâtul musculos.

Iar deasupra gulerului, înclinată într-o parte, parcă într-o chemare, cu sprâncenele ridicate în semn de invitație, fața netedă a unui bărbat de cincizeci și ceva de ani, cu ochi căprui și plini de suflet,

strălucind prietenos, ca un zâmbet de delfin. Absența ridurilor nu sugera lipsa de experiență, ci mai curând din contră. Era un chip care pentru Perry, iubitorul de aventuri în aer liber, părea turnat pe viață: chipul unui om format, i-a spus ulterior lui Gail, o altă etichetă la care aspira chiar el, dar, în ciuda strădaniilor lui bărbătești, nu reușise încă să o dobândească.

– Perry, îngăduie-mi să ți-l prezint pe bunul meu prieten și finanțator, domnul Dima din Rusia, rosti Mark, strecurând o undă de ceremonie în glasul lui onctuos. Dima consideră că ai făcut un meci grozav azi, n-am dreptate, domnule? Ca fin cunoscător al jocului de tenis, te-a urmărit și te-a apreciat în mod deosebit, cred că nu greșesc, Dima.

– Vrei să faci joc? întrebă Dima fără să-și dezlipească ochii căprui, parcă rugători, de la Perry, care izbutise să se ridice cu stângăcie, ajungând la înălțimea lui deplină.

– Bună, zise Perry găfâind ușor, și îi întinse mâna asudată lui Dima. Era mâna unui meșteșugar care s-a mai îngrășat, tatuată cu o mică stea sau un asterisc pe a doua falangă a degetului mare. Iar ea este Gail Perkins, complicea mea la crimă, adăugă el, simțind că trebuia să mai slăbească puțin ritmul.

Însă înainte ca Dima să poată răspunde, Mark scoase un furnăit de protest lingușitor.

– Crimă, Perry? obiectă el. Gail, să nu-l crezi pe acest om! Ai făcut o treabă pe cinste pe teren, și asta-i adevărul curat. Două dintre passing shot-urile date cu reverul au fost dumnezeiești, nu-i așa, Dima? Chiar tu ai spus asta. Noi ne uitam din biroul meu. Pe rețeaua de televiziune cu circuit închis.

– Mark zice că tu joci în Cupa Reginei, i se adresă Dima continuând să arboreze același zâmbet de delfin, rostind cuvintele cu glas gutural și profund și cu un accent vag american.

– Ei, asta a fost acum câțiva ani, confirmă Perry cu modestie, încă străduindu-se să câștige timp.

– Dima a cumpărat recent domeniul Trei Hornuri, adevărat, Dima? îl informă Mark, de parcă această știre făcea mai obligatorie

propunerea de a juca o partidă. Cel mai bun loc de pe partea asta a insulei, corect, Dima? Ai planuri mari în legătură cu el, așa am auzit. Iar voi doi stați la Căpitanul Cook, așa cred, unul dintre bungalow-urile de top din stațiune, după părerea mea.

Era adevărat.

– Ei, asta e. Sunteți vecini, adevărat, Dima? Trei Hornuri e cocoțată exact pe vârful peninsulei, peste golf față de voi. E ultima proprietate nemodernizată de pe insulă, dar Dima o să îndrepte lucrurile, adevărat, domnule? Se vorbește de o emisiune de acțiuni preferențiale acordate locuitorilor, ceea ce mi se pare o idee inteligentă. Până atunci însă, te bucuri de puțin camping mai aproape de natură, din câte-am auzit, și găzduiești câțiva prieteni și membri de familie care-ți împărtășesc ideile. Admir asta. Și toți ceilalți, nu doar eu. Pentru o persoană cu darea ta de mână, asta e o adevărată tărie de caracter, așa zicem noi.

– Vrei să joci?

– Dublu? sugeră Perry, smulgându-se de sub intensitatea privirii lui Dima ca să se uite întrebător la Gail.

Dar Mark, după ce reușise să creeze capul de pod, încercă să se folosească de acel avantaj.

– Mersi, Perry, Dima nu joacă la dublu, îmi pare rău, interveni el pe un ton vioi. Prietenul nostru joacă doar partide la simplu, corect, domnule? Ești un bărbat care se bizuie numai pe sine. Îți place să răspunzi pentru propriile tale greșeli, așa mi-ai mărturisit cândva. Astea au fost exact vorbele pe care mi le-ai spus nu de mult, și le-am pus la inimă.

Văzând că Perry exita, Gail sări în sprijinul lui:

– Nu-ți face griji în privința mea, Perry. Dacă vrei să joci la simplu, te rog, nu mă supăr deloc.

– Perry, nu cred că ar trebui să ai rezerve față de o partidă cu acest domn, insistă Mark, ca să fie sigur că fusese înțeles pe deplin de cei doi. Dacă aș fi parior, sincer n-aș ști pe care din voi să pun banii, și asta-i adevărul gol-goluț.

Să i se fi părut că Dima s-a îndepărtat *șchiopătând* ușor? Acea mișcare de târâre a piciorului stâng? Ori era numai efortul de a duce acel tors uriaș de colo-colo, toată ziua?

Oare tot atunci i-a observat Perry pentru prima oară pe cei doi bărbați albi care ardeau gazul la poarta ce dădea spre teren și nu aveau nimic de făcut? Unul, cu mâinile împreunate lejer la spate, celălalt, cu brațele încrucișate la piept? Amândoi purtând pantofi de sport? Unul blond și cu o față de bebeluș, celălalt, cu părul negru și apatic?

Dacă așa stăteau lucrurile, atunci îi percepuse doar în subconștient, le declară el cu ranchiună în glas bărbatului care își zicea Luke și femeii care își spunea Yvonne, zece zile mai târziu, când toți patru stăteau la o masă ovală în subsolul unei case frumoase din Bloomsbury.

Un taxi negru îi dusesese acolo de la apartamentul lui Gail din Primrose Hill, la volan aflându-se un bărbat masiv, amabil, cu o beretă pe cap și cercel în ureche, care s-a prezentat drept Ollie. Luke le deschisese ușa, Yvonne stătea așteptând în spatele acestuia. Într-un hol cu mochetă groasă, care mirosea a vopsea proaspătă, Perry și Gail au dat mâna cu gazdele, li s-a mulțumit curtenitor pentru că veniseră și au fost conduși jos în acel subsol transformat unde se găseau o masă, șase scaune și o chicinetă. Ferestrele vitrate, de forma unor semiluni și plasate sus pe peretele ce dădea spre exterior, licăreau după cum se perindau umbrele pietonilor pe trotuarul de deasupra.

Apoi li s-au luat telefoanele mobile și au fost invitați să semneze o declarație în baza Legii Păstrării Secretelor de Stat. Gail avocata citi textul și se revoltă.

– Nici moartă, exclamă ea, în vreme ce Perry – murmurând „Ce importanță are?” – semnă, abia așteptând să scape.

După ce făcu o serie de ștersături și completă textul cu formulări proprii, Gail semnă dedesubt. Iluminatul subsolului era asigurat de o singură lampă slabă care atârna deasupra mesei. Pereții din cărămidă degajau un miros delicat de porto vechi.